

ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

AUDITO ATASKAITA

**ŠIAULIŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2019 METŲ KONSOLIDUOTŲJŲ
ATASKAITŲ RINKINIO, SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO LĖŠŲ IR TURTO NAUDOJIMO
FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATAI**

2020 m. liepos 15 d. Nr. VA-6 (5.1)

Šiauliai

Auditas atliktas, vykdant
Savivaldybės kontrolieriaus
2019 m. rugpjūčio 29 d. pavedimą Nr. PP-6 (1.8)

Auditą atliko:
Savivaldybės kontrolieriaus pavaduotoja Birutė Bunokienė
Vyresnioji patarėja Aurelija Drazdauskaitė (audito grupės vadovė)
Audite dalyvavo Savivaldybės kontrolierius Saulius Mickus

Audito ataskaita skelbiama

Šiaulių rajono savivaldybės interneto puslapyje adresu: <http://www.siauliuraj.lt/>

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI.....	3
SANTRAUKA	4
Audito tikslas ir apimtis.....	4
Pagrindiniai audito rezultatai.....	4
Rekomendacijos	5
IŽANGA.....	6
AUDITO REZULTATAI.....	8
1. Savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymas.....	8
1.1. Savivaldybės biudžeto pajamos.....	8
1.2. Savivaldybės biudžeto asignavimai (išlaidos).....	12
1.3. Savivaldybės mokėtini ir gautini įsipareigojimai	14
2. Konsoliduotieji biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai	15
2.1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio	15
2.2. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio	16
3. Turto ir lėšų valdymas, naudojimas, disponavimas, kiti pastebėjimai	199
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	21
PRIEDAI	25
Audito apimtis ir metodai.....	25
Siųsti raštai audituotoms įstaigoms:	29

PAGRINDINIAI FAKTAI

2019 METAI

47 286,5 tūkst. Eur	45 181,5 tūkst. Eur	131 849,12 tūkst. Eur	4 493,6 tūkst. Eur
Biudžeto pajamos (įskaitant ilgalaikes paskolas ir metų pradžios lėšų likutį)	Biudžeto išlaidos	Savivaldybės turtas	Mokėtinios sumos

**ŠIAULIŲ RAJONO
SAVIVALDYBĖS
KONSOLIDUOTAS BIUDŽETO
VYKDYMO ATASKAITŲ
RINKINYS
(56 ASIGNAVIMŲ
VALDYTOJAI)**

Teisingumo negalima patvirtinti:

- Netiksli biudžeto išlaidų apskaita pagal išlaidų ekonominę klasifikaciją.

**SAVIVALDYBĖS
KONSOLIDUOTAS
FINANSINIŲ ATASKAITŲ
RINKINYS
(51 VIEŠOJO SEKTORIAUS
SUBJEKTAI)**

Teisingumo negalima patvirtinti:

- Infrastruktūra ir kitų statinių likučio 48 435,54 tūkst. Eur;
- Nekilnojamųjų kultūros vertybių likučio 504,23 tūkst. Eur;
- Nebaigtos statybos ir išankstinių apmokėjimų likučio 27 099,94 tūkst. Eur;
- Biologinis turto likučio 4,12 tūkst. Eur.

SANTRAUKA

Audito tikslas ir apimtis

Vykdydama Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo¹, Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo² ir Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatymo³ nuostatas Šiaulių rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba (toliau - Kontrolės ir audito tarnyba), Savivaldybės kontrolieriaus 2019 m. rugpjūčio 29 d. pavedimu Nr. PP - 6 (1.8) atliko Šiaulių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio finansinį (teisėtumo) auditą.

Audituojamas subjektas - Šiaulių rajono savivaldybė. Savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį rengia Šiaulių rajono savivaldybės administracija (toliau Savivaldybės administracija), adresas: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, identifikavimo kodas 188726051.

Audito tikslai – įvertinti Šiaulių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę, bei įvertinti Savivaldybės (valstybės) lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą.

Audituojamas laikotarpis - 2019 metai.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus⁴ ir Tarptautinių audito standartų⁵ reikalavimus. Audito ataskaitoje pateikiami tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė dėl 2019 metų Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio pareiškiamą audito išvadoje.

Audito apimtis ir taikyti metodai detaliau aprašyti 1 priede „Audito apimtis ir metodai“ (24 psl.)

Pagrindiniai audito rezultatai

- Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys

Įvertinus 2019 m. gruodžio 31 d. savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis, apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas, finansinius įsipareigojimus, mokėtinas ir gautinas sumas, nustatėme, kad ne visi Savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys teisingi. Audito metu teikėme pastabas ir rekomendacijas dėl netinkamuose išlaidų ekonominės

¹ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas 1994-07-07 Nr. I-533, 27 str. 9 d.10 p.

² Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990-07-30 įstatymas Nr. I-430, 37 str. 1, 3 d.

³ Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007-06-26 įstatymas Nr. X-1212 (su vėliausiais pakeitimais), 30 str. 1 d.

⁴ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

⁵ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, lar.lt/www/new/page.php?204).

klasifikacijos straipsniuose suplanuotų ir panaudotų lėšų, dėl savivaldybės administracijos nepilnai pateiktos informacijos apie biudžeto lėšų panaudojimą bei biudžeto ataskaitų rinkinių skelbimo. (15-16 psl.)

- Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys

Savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys dar neparodo teisingos turto vertės. Nėra baigta įgyvendinti ankstesnių auditų metu teikta rekomendacija dėl vietinės reikšmės kelių ir gatvių apskaitos. Iš dalies įgyvendinta rekomendacija dėl biologinio turto apskaitymo. Savivaldybės administracijos nebaigtos statybos turto grupėje apskaitomas turtas, kurio statybos darbai ir esminio turto pagerinimo darbai yra baigti. Apskaitant Savivaldybės nekilnojamasias vertybes, turto tikrosios vertės pokytis nebuvo vertinamas. (16-18 psl.)

- Savivaldybės lėšų ir turto valdomas, naudojamas ir disponuojamas jais

Savivaldybės lėšos ir turtas ne visais atvejais buvo valdomas, naudojamas ir disponuojamas vadovaujantis teisės aktų reikalavimais. Šiaulių rajono socialinių paslaugų centro darbuotojams skiriant premijas ir priemokas, nustatant pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientus nepilnai buvo laikomasi teisės aktų nuostatų. Ugdymo įstaigos teikia maitinimo paslaugos subjektams, kurie nesusiję su švietimo įstaigoje įgyvendinančių mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programų vykdymu. Turtas perduotas panaudos pagrindais nesilaikant teisės aktų nuostatų. (19-20 psl.)

Rekomendacijos (Savivaldybės administracijai)

1. Planuoti ir panaudoti biudžeto lėšas pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir biudžetų išlaidų klasifikacijos nuostatas.

2. Pateikti biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte visą informaciją apie biudžeto lėšų panaudojimą vykdant investicinius projektus.

3. Skelbti Savivaldybės interneto svetainėje Savivaldybės administracijos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.

4. Užtikrinti, kad visi Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės būtų apskaitomi vadovaujantis 12-ojo VSAFAS nuostatomis. Metinė kelių ir gatvių inventorizacija būtų atlikta pagal patvirtintas taisykles.

5. Imtis priemonių kad:

- Nebaigtoje statyboje, objektai, kurių statybos ar esminio turto pagerinimo darbai yra baigti būtų perkelti į atitinkamą ilgalaikio materialiojo turto sąskaitą.

- Nekilnojamosios kultūros vertybės būtų įvertintos ir apskaitytos finansinėje apskaitoje pagal 12-ojo VSAFAS reikalavimus.

- Biologinis turtas būtų įvertintas ir apskaitytas finansinėje apskaitoje pagal 16-ojo VSAFAS reikalavimus.

6. Išanalizuoti pateiktą informaciją dėl panaudos pagrindais perduoto turto ir įvertinti galimai padarytą žalą bei įstatymų nustatyta tvarka išieškoti į Savivaldybės biudžetą.

7. Išanalizuoti priežastis dėl kurių Švietimo paslaugų centras pilnai nenaudoja Finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą „BiudžetasVS“ ir priimti sprendimus, kurie užtikrintų visų apskaitos duomenų tvarkymą šioje sistemoje.

8. Imtis priemonių dėl ugdymo įstaigų vykdomos veiklos, kuri nesusijusi su įstaigų vykdomos veiklos tikslais ir uždaviniais.

Šiaulių rajono savivaldybės švietimo paslaugų centrui, tvarkančiam Šiaulių rajono savivaldybės ugdymo įstaigų centralizuotą buhalterinę apskaitą, Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centrui pateikėme raštus dėl audito rezultatų ir 6 rekomendacijas dėl apskaitos ir biudžeto lėšų panaudojimo.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai pateikti ataskaitos priede „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“

IŽANGA

Viešojo sektoriaus atskaitomybės įstatyme⁶ nurodyta, kad savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinys - biudžetinių įstaigų, savivaldybės išteklių fondų ir kitų savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinys, parengtas kaip vieno viešojo sektoriaus subjekto finansinių ataskaitų rinkinys, ir savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys, kuriame pateikiami savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys.

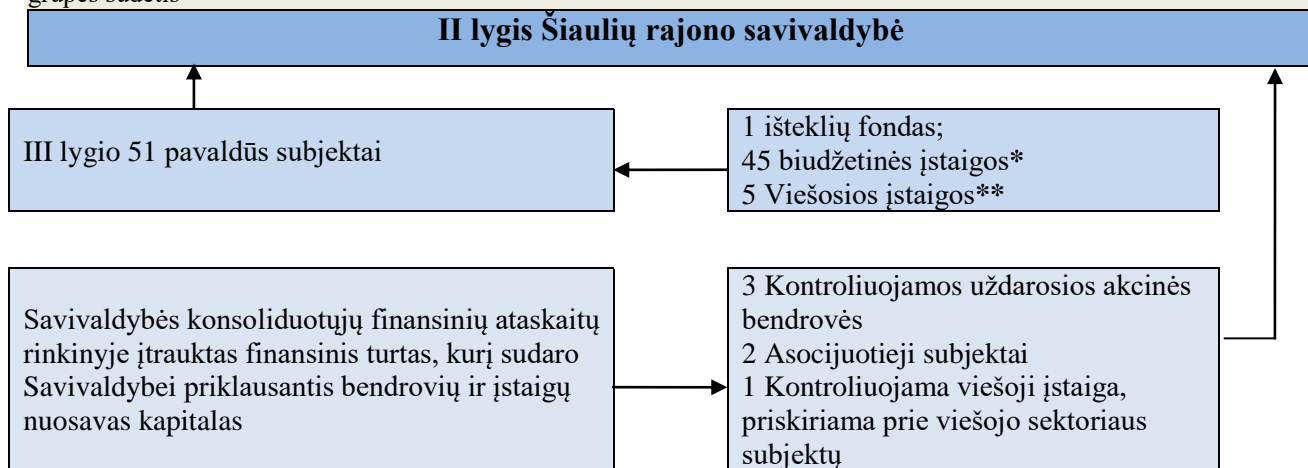
Konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus apskaitos ir atskaitomybės standartų (toliau VSAFAS) nustatyta tvarka sujungtos viešojo sektoriaus subjektų finansinės ataskaitos (kuriose pateikiami finansiniai duomenys pagal viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standartų nustatytą formą apie viešojo sektoriaus subjekto finansinę būklę, veiklos rezultatus, pinigų srautus, grynojo turto pokyčius) į vieną finansinių ataskaitų rinkinį. Vadovaujantis konsolidavimo schema⁷, 2019 metais Savivaldybės administracija konsoliduotųjų

⁶ Lietuvos Respublikos Viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007-06-26 įstatymas Nr. X-1212, 2 str.

⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020-01-30 įsakymas Nr. 1K-18 „Dėl 2019 metų Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų konsolidavimo schemos patvirtinimo“.

finansinių ataskaitų rinkinį parengė atlikusi visų 51 viešojo sektoriaus subjekto konsolidavimo procedūras. Konsoliduojant savivaldybių finansinių ataskaitų duomenis sudaromi II lygio konsoliduotųjų ataskaitų rinkiniai. Šiaulių rajono viešojo sektoriaus subjektų grupės sudėtis pateikta (1 pav.)

1 pav. 2019 metų Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduoto finansinių ataskaitų rinkinio viešojo sektoriaus subjektų grupės sudėtis

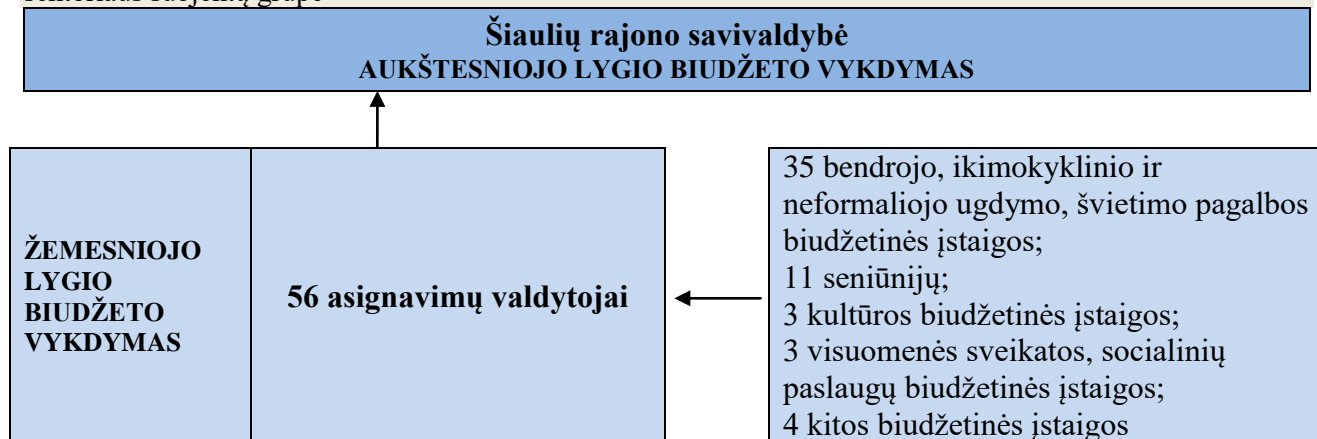

*2019 metais dvi biudžetinės įstaigos baigė veiklą (Šiaulių r. Gilvyčių mokykla, Šiaulių r. Verbūnų mokykla-daugiafunkcinis centras), **2019 metais į konsolidavimo schemą įtrauktas VšĮ Šiaulių rajono turizmo ir verslo informacijos centras)

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba

Konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys – viešojo sektoriaus subjektų grupę sudarančių viešojo sektoriaus subjektų biudžeto vykdymo ataskaitos, finansų ministro nustatyta tvarka sujungtas ir rengiamas kaip vienas biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys. Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų sudėtis (2 pav.).

2 pav. 2019 metų Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduoto biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio viešojo sektoriaus subjektų grupė*

* 2019 metais dvi biudžetinės įstaigos baigė veiklą (Šiaulių r. Gilvyčių mokykla, Šiaulių r. Verbūnų mokykla - daugiafunkcinis centras)

Šaltinis: Kontrolės ir audito tarnyba

Vadovaujantis Biudžeto sandaros įstatymu⁸, už programų vykdymą, programų sąmatų sudarymą ir vykdymą neviršijant patvirtintų asignavimų sumų, už paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkančių programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą atsako biudžeto asignavimų valdytojai.

Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinį, kurį sudaro konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinys (toliau – KFAR) ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinys (toliau – BVAR) rengia Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Savivaldybės biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkinio sudarymas reglamentuojamas Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklėse⁹, Šiaulių rajono savivaldybės viešojo sektoriaus subjektų finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo tvarkos apraše¹⁰.

AUDITO REZULTATAI

1. Savivaldybės 2019 metų biudžeto vykdymas

1.1. Savivaldybės biudžeto pajamos

Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. biudžeto projektas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros, Vietos savivaldos, 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymais bei kitais teisės aktais, Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtinta Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto projekto rengimo tvarka¹¹. Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. biudžeto projekto rengimui direktoriaus įsakymu¹² buvo patvirtintas projekto rengimo darbų atlikimo grafikas, pagal nustatytus terminus Savivaldybės asignavimų valdytojai teikė išlaidų sąmatų projektus su detaliais skaičiavimais išlaidų poreikį pagrindžiančiais paaiškinimais.

Šiaulių rajono savivaldybės taryba patvirtino 2019 metų Šiaulių rajono savivaldybės biudžetą¹³. Patvirtintos planuojamos gauti 34 648,3 tūkst. Eur biudžeto pajamos, 839,4 tūkst. Eur apyvartos 2019 m. sausio 1 d. likučio lėšos bei paskirstyta 36 512,7 tūkst. Eur asignavimų. Asignavimai viršijo pajamas ir apyvartos lėšų likučius 1 025,0 tūkst. Eur, tai planuojamos skolintis

⁸ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros 1990-07-30 įstatymas Nr. I-430, 7 str. 1p.

⁹ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2018-05-29 sprendimas Nr. T-151 (su pakeitimais).

¹⁰ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktorius 2019-06-21 įsakymas Nr. A-899.

¹¹ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2015-11-17 įsakymas Nr. A-1391.

¹² Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2018-11-08 įsakymas Nr. A-1520.

¹³ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2019-02-12 sprendimas Nr. T-1.

lėšos investicijų projektams finansavimui. Apyvartos lėšų likutis ir ankstesnių metų nepanaudotas tikslinių lėšų likutis paskirstytas asignavimų valdytojams 839,4 tūkst. Eur.

Praėjusių metų nepanaudotų lėšų likutis buvo 839,4 tūkst. Eur. iš jų 227,4 tūkst. Eur. tikslinės lėšos: 117,0 tūkst. Eur. socialinio būsto, 41,2 tūkst. Eur. parduotų sklypų, 14,5 tūkst. Eur. biudžetinių įstaigų už suteiktas paslaugas, 30,9 tūkst. Eur. aplinkos apsaugos specialiosios programos lėšos ir 613,0 tūkst. Eur. apyvartos lėšos.

Savivaldybės tarybos sprendimais 2019 metų biudžetas buvo tikslintas penkis kartus¹⁴. Gruodžio mėnesį patikslinus biudžetą, išlaidų plano bendra suma 45 867,4 tūkst. Eur (žr. 3 pav.).

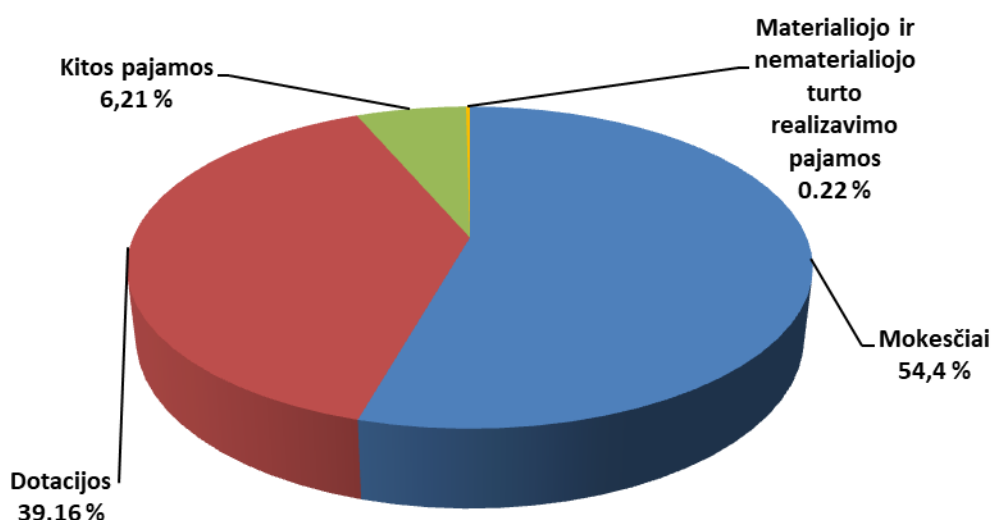
3 pav. 2019 m. Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto piniginės lėšos, veiklos programų vykdymui tūkst. Eur

42 946,0		839,4		2 082,0
Biudžeto pajamos	+	Metų pradžios lėšų likutis	+	Skolintos lėšos
IŠ VISO 45 867,4				

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitos (forma Nr. 1-sav.) duomenimis, Savivaldybės biudžeto pajamų planas buvo įvykdytas 103,3 proc. arba surinkta 1 419,1 tūkst. Eur daugiau pajamų nei planuota. Didžiausią Savivaldybės biudžeto pajamų dalį sudarė mokesčių pajamos – 22 346,9 tūkst. Eur ir dotacijos – 19 214,0 tūkst. Eur.

4 pav. 2019 m. Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto pajamų struktūra.

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

¹⁴ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2019-05-21 sprendimas Nr. T-139, 2019-07-02 sprendimas Nr. 204, 2019-09-13 sprendimas Nr. T-259, 2019-11-12 sprendimas Nr. T-331, 2019-12-17 sprendimas Nr. T-361.

duomenis.

2019 metų atskirų pajamų rūšių plano įvykdymo duomenys, lyginant su praėjusiais metais, pateikiami 1 lentelėje.

1 lentelė. Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto pajamos tūkst. Eur

Pajamų pavadinimas	2018 m.		2019 m.				2019/2018
	Patikslintas planas	Įvykdymas	Patikslintas planas	Įvykdymas	Skirtumas	Įvykdymo %	Skirtumas (5-3)
1	2	3	4	5	6	7	8
Mokesčiai	20.912,8	21.137,8	21.202,9	22.346,9	1.144,0	105,4	1.209,1
Gyventojų pajamų mokestis	19.519,0	19721,0	19.853,0	20852,5	999,5	105,0	1.131,5
Žemės mokestis	803,8	833,3	806,4	903,2	96,8	112,0	69,9
Paveldimo turto mokestis	10,0	15,0	11,0	12,8	1,8	116,4	-2,2
Nekilnojamo turto mokestis	500,0	506,0	470,0	516,4	46,4	109,9	10,4
Mokestis už aplinkos teršimą	80,0	62,5	62,5	62,0	-0,5	99,2	-0,5
Dotacijos	15.291,4	15.215,6	19.200,1	19.214,0	13,9	100,1	3.998,4
Speciali tikslinė dotacija valstybinėms funkcijoms atlikti	2.501,0	2.473,5	2.921,6	2.876,3	-45,3	98,4	402,8
Speciali tikslinė dotacija mokymo lėšos	7.797,0	7.787,7	8.232,3	8.232,2	-0,1	100,0	444,5
Kita tikslinė dotacija	1.077,2	1.034,7	1.895,3	1.820,4	-74,9	96,0	785,7
Kitos dotacijos ir lėšos iš kitų valdymo lygių	115,3	101,1	135,8	129,2	-6,6	95,1	28,1
Speciali tikslinė dotacija kapitalui formuoti	3.800,9	3.818,6	6.015,1	6.155,9	140,8	102,3	2.337,3
Kitos pajamos	2.502,5	2.414,6	2.498,0	2.636,0	138,0	105,5	221,4
Palūkanos	0,0	2,2	0,0	1,2	1,2		-1,0
Dividendai	20,0	18,5	19,0		-19,0	0,0	-18,5
Nuomos mokestis už valstybinę žemę ir valstybinio vidaus vandenų fondo vandens telkinius	140,0	156,8	120,8	181,8	61,0	150,5	25,0
Mokesčiai už valstybinius gamtos išteklius	45,0	53,5	47,5	57,7	10,2	121,5	4,2
Pajamos už prekes ir paslaugas	2.249,5	2.134,8	2.263,7	2.367,1	103,4	104,6	232,3
<i>Biudžetinių įstaigų pajamos už prekes ir paslaugas</i>	<i>318,9</i>	<i>312,6</i>	<i>308,7</i>	<i>311,6</i>	<i>2,9</i>	<i>100,9</i>	<i>-1,0</i>
<i>Pajamos už ilgalaikio ir trumpalaikio materialiojo turto nuomą</i>	<i>58,3</i>	<i>64,0</i>	<i>63,0</i>	<i>70,6</i>	<i>7,6</i>	<i>112,1</i>	<i>6,6</i>
<i>Įmokos už išlaikymą švietimo, socialinės apsaugos ir kt įstaigose</i>	<i>354,2</i>	<i>351,1</i>	<i>398,1</i>	<i>388,8</i>	<i>-9,3</i>	<i>97,7</i>	<i>37,7</i>
<i>Valstybės rinkliavos</i>	<i>60,0</i>	<i>51,3</i>	<i>60,0</i>	<i>64,3</i>	<i>4,3</i>	<i>107,2</i>	<i>13,0</i>
<i>Vietinės rinkliavos</i>	<i>1.458,1</i>	<i>1355,8</i>	<i>1.433,9</i>	<i>1531,8</i>	<i>97,9</i>	<i>106,8</i>	<i>176,0</i>
Pajamos iš baudų ir konfiskacijos	30,0	37,5	35,0	22,3	-12,7	63,7	-15,2
Kitos neišvardintos pajamos	18,0	11,3	12,0	5,9	-6,1	49,2	-5,4
Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamos	80,0	85,1	45,0	168,2	123,2	373,8	83,1
Visi mokesčiai, dotacijos, pajamos ir sandoriai	38.786,7	38.853,1	42.946,0	44.365,1	1.419,1	103,3	5.512,0
Paskolos (gautos ilgalaikės)	878,6	850,1	2.082,0	2.082,0			
Metų pradžioje lėšų likutis	1.896,3	1.896,3	839,4	839,4			

IŠ VISO	41.561,6	41.599,5	45.867,4	47.286,5			
---------	----------	----------	----------	----------	--	--	--

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal 2018 ir 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

Savivaldybės biudžeto 2019 m. pajamų struktūroje didžiausią dalį 20 852,5 tūkst. Eur (47,0 proc.) sudarė Gyventojų pajamų mokestis (toliau - GPM), kuris skirtas savarankiškosioms funkcijoms vykdyti. Palyginus su 2018 m. šio mokesčio gauta 1 131,5 tūkst. Eur daugiau. Kasmet keičiantis GPM paskirstymo procentui atitinkamai pasiskirsto mokestis tarp valstybės ir savivaldybių biudžetų. Pagal Lietuvos Respublikos 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 2 str. 1 d. 1 p. nuostatą GPM dalis, tenkanti visų savivaldybių biudžetams nuo pajamų į nacionalinį biudžetą, sudarė 46,88 proc.

Žemės mokesčio planas buvo įvykdytas 112,0 proc., Savivaldybė gavo 903,2 tūkst. Eur pajamų. Mokesčio tarifai 2019 m. patvirtinti Savivaldybės tarybos sprendimu¹⁵. Mokestį administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Nekilnojamojo turto mokesčio Savivaldybė gavo 46,4 tūkst. Eur daugiau nei planuota ir tai sudarė 516,4 tūkst. Eur pajamų. Nekilnojamojo turto mokesčio tarifai patvirtinti Tarybos sprendimu¹⁶. Šiaulių rajono savivaldybės teritorijoje esantiems nekilnojamojo turto objektams, kurie naudojami ne pagal paskirtį arba yra neprižiūrimi taikomas maksimalus 3 proc. mokesčio tarifas.

Vietinių rinklavų surinkimas 2019 metais įvykdytas 106,8 proc. Vietinės rinkliavos susideda iš Vietinės rinkliavos už atliekų surinkimą (planas – 1 348,9 tūkst. Eur, gauta pajamų 1 424,3 tūkst. Eur, ir kitų Savivaldybės tarybos sprendimais nustatytų rinklavų: už leidimą atlikti kasinėjimo darbus, už leidimą įrengti išorinę reklamą, už leidimą prekiauti ar teikti paslaugas, už leidimą organizuoti komercinius renginius, už naudojimąsi automobilių stovėjimo aikštele prie Kryžių kalno ir kt. (kitų rinklavų planas – 85,0 tūkst. Eur, gauta pajamų 107,5 tūkst. Eur).

2019 metais žemės nuomos mokesčio už valstybinę žemę palnuota gauti 120,8 tūkst. Eur, gauta 181,8 tūkst. Eur t.y. 61,0 tūkst. Eur daugiau nei planuota. Pagal pateiktus duomenis, žemės nuomos mokesčiu apmokestinamų valstybinės žemės sklypų skaičius augo, 2019 m. apmokestinta 479 sklypais daugiau nei 2018 metais. Mokesčio lengvatų suteikta 29,4 tūkst. Eur. Mokesčio nepriemoka 2019 m. gruodžio 31 d. siekė 11,4 tūkst. Eur.

Materialiojo ir nematerialiojo turto realizavimo pajamų Savivaldybės biudžete iš viso

¹⁵ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2018-05-29 sprendimas Nr. T-185.

¹⁶ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2018-05-29 sprendimas Nr. T-184.

planuota 45,0 tūkst. Eur, gauta 168,2 tūkst. Eur (žemės 66,8 tūkst. Eur, gyvenamųjų namų 0,6 tūkst. Eur, negyvenamųjų pastatų 99,1 tūkst. Eur, atsargų 1,7 tūkst. Eur).

1.2. Savivaldybės biudžeto asignavimai (išlaidos)

Šiaulių rajono savivaldybės išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 ataskaitos (forma Nr. 2-sav.) duomenimis patikslintas 2019 m. biudžeto išlaidų planas – 45 867,4 tūkst. Eur, panaudota – 45 181,5 tūkst. Eur (įvykdyta – 98,5 proc.), 2 lentelės duomenys.

2 lentelė. Šiaulių rajono savivaldybės biudžeto sąmatos vykdymas tūkst. Eur

Išlaidos pagal funkcinę klasifikaciją	2018 m.				2019 m.				2019/2018 Skirtumas (7-3)
	Patikslintas ataskaitinio laikotarpio planas	Įvykdyta	Skirtumas (3-2)	Įvykdymo %	Patikslintas ataskaitinio laikotarpio planas	Įvykdyta	Skirtumas (6-7)	Įvykdymo %	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Bendrosios valstybės paslaugos	3.423,20	3.324,60	98,60	97,12	3.833,20	3.731,10	102,10	97,34	406,50
Gynyba	25,3	25,3	0,0	100,0	30,1	30,1	0,0	100,0	4,8
Viešoji tvarka ir visuomenės sauga	454,9	454,3	0,6	99,9	472,4	472,4	0,0	100,0	18,1
Ekonomika	7607,0	7319,3	287,7	96,2	11780,4	11457,2	323,2	97,3	4137,9
Aplinkos apsauga	2721,2	2474,6	246,6	90,9	2585,5	2508,9	76,6	97,0	34,3
Būstas ir komunalinis ūkis	1824,9	1788,8	36,1	98,0	1606,8	1590,9	15,9	99,0	-197,9
Sveikatos apsauga	605,0	604,8	0,2	100,0	501,6	501,4	0,2	100,0	-103,4
Poilsis, kultūra ir religija	2776,3	2756,6	19,7	99,3	1860,2	1852,6	7,6	99,6	-904
Švietimas	16186,5	16108,2	78,3	99,5	17079,8	17005,7	74,1	99,6	897,5
Socialinė apsauga	4552,7	4519,8	32,9	99,3	4995,7	4910,1	85,6	98,3	390,3
Iš viso išlaidų	40177,0	39376,3	800,7	98,0	44745,7	44060,4	685,3	98,5	4684,1
Finansinio turto padidėjimo išlaidos (finansinio turto įsigijimo išlaidos/investavimo išlaidos)	526,00	526,00	0,00	100,00	96,00	95,40	0,60	99,38	-430,60
Finansinių įsipareigojimų vykdymas (paskolų gražinimas)	858,60	857,80	0,80	99,91	1.025,70	1.025,70	0,00	100,0	167,9
Iš viso išlaidų	41.561,60	40.760,1	801,5	98,0	45.867,4	45.181,5	685,9	98,5	4.421,4
Lėšų likutis ataskaitinio laikotarpio pabaigai	2018-12-31				2019-12-31				
	839,4				2.105,0				

rinkinio duomenis.

Lyginant 2019 metų Savivaldybės biudžeto išlaidas su 2018 metais, išlaidos padidėjo 4 137,9 tūkst. Eur. Didžiausias asignavimų pokytis vykdam ekonomikos funkciją, Projektų finansavimo veiklos programą.

2019 m. didžiausia išlaidų dalis pagal valstybės funkcijas teko Švietimui – 17 005,5 tūkst. Eur, Ekonomikai – 11 457,2 tūkst. Eur, Socialinei apsaugai – 4910,1 tūkst. Eur.

Šiaulių rajono savivaldybės strateginiame veiklos plane 2019-2021 metams¹⁷ patvirtintos savivaldybės 9 veiklos programos. Vykdomai veiklai panaudoti asignavimai pavaizduoti 3 lentelėje.

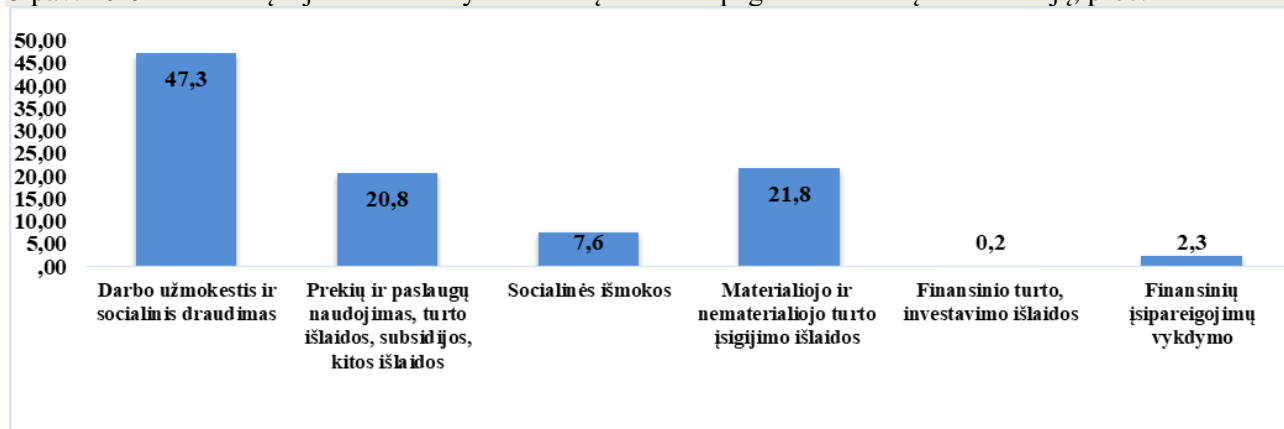
3 lentelė. 2019 m. Šiaulių rajono savivaldybės išlaidų struktūra pagal vykdomas programas.

Programos pavadinimas	Panaudoti asignavimai	
	Tūkst. Eur	%
Savivaldybės veiklos ir saugios aplinkos užtikrinimo programa	7 099,30	15,7
Ekonominės plėtros ir visuomeninių iniciatyvų skatinimo	93,90	0,2
Projektų finansavimo programa	5 642,30	12,5
Seniūnijų veiklos programa	1 164,70	2,6
Komunalinio ūkio plėtros ir savivaldybės turto valdymo, vietinės reikšmės kelių, gatvių priežiūros ir plėtros programa	6 425,20	14,2
Švietimo ir sporto veiklos programa	16 791,80	37,2
Kultūros plėtros programa	1 665,10	3,7
Aplinkos apsaugos programa	1 436,10	3,2
Socialinės paramos ir socialinių paslaugų ir sveikatos priežiūros programa	4 863,10	10,8
Iš viso:	45 181,50	100,00

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. biudžeto išlaidos pagal ekonominę klasifikaciją pavaizduotos 5 paveiksle.

5 pav. 2019 m. Šiaulių rajono savivaldybės išlaidų struktūra pagal ekonominę klasifikaciją, proc.

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal 2019 metų Savivaldybės biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis.

¹⁷ Šiaulių rajono savivaldybės taryba 2019-02-12 sprendimas Nr. T-2.

Piniginių lėšų likutis 2019 metų pabaigoje buvo 2 105,0 tūkst. Eur, kuris susidarė dėl viršplaninių pajamų ir nepanaudotų 2019 m. asignavimų.

1.3. Savivaldybės mokėtini ir gautini įsipareigojimai

Pagal Lietuvos Respublikos 2019 m. valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių įstatymo¹⁸ nuostatą, savivaldybių 2020 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms gražinti) turi būti ne didesnis už 2019 sausio 1 d. mokėtinus įsipareigojimus. Savivaldybės mokėtinos sumos metų eigoje mažėjo ir 2019 metų pabaigoje siekė 4 493,6 tūkst. Eur. Mokėtinų sumų, kurių įvykdymo terminas praleistas daugiau kaip 45 dienos nebuvo. Palyginus su praėjusiais metais, mokėtinos sumos sumažėjo 990,9 tūkst. Eur (22,1 proc.).

Savivaldybės gautinos sumos 2019 metų pabaigoje siekė 96,2 tūkst. Eur. Palyginus su praėjusiais metais suma sumažėjo ženkliai 253,8 tūkst. Eur (263,8 proc.).

Didžiausią įsiskolinimų dalį 3 880,5 tūkst. Eur sudarė išlaidos dėl finansinių įsipareigojimų vykdymo (paskolų gražinimas). Pagal Šiaulių rajono savivaldybės skolinių įsipareigojimų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaitą (forma Nr. 3-sav.) negražintų paskolų likutis metų pradžioje buvo 2 823,6 tūkst. Eur. 2019 m. Savivaldybė prisiėmė 2 082 tūkst. Eur skolinius įsipareigojimus, gražino – 1 025,3 tūkst. Eur. Negražintų paskolų likutis metų pabaigoje sudarė 3 880,5 tūkst. Eur.

Vykdamt daugiabučių namų modernizavimo programą prisiimti finansiniai įsipareigojimai 2019 m gruodžio 31 d. buvo 46,9 tūkst. Eur.

Savivaldybės 2019 m. gruodžio 31 d. prisiimti įsipareigojimai pagal garantijas dėl Savivaldybės kontroliuojamų įmonių prisiimtų įsipareigojimų 958,1 tūkst. Eur. Savivaldybės ilgalaikių paskolų pagal kreditorius ir paskolų gražinimo laikotarpius detalizavimas:

4 lentelė. Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. gruodžio 31 d. Skoliniai įsipareigojimai pagal kreditorius tūkst. Eur

Eil. Nr.	Kreditorius	Paskolos sutarties sudarymo data	Paskolos gražinimo data	Paskolos suma	Paskolos likutis 2019-12-31
1	AB „Swedbank“	2006-10-26	2021-11-01	767,5	100,5
2	Nordea Bank Finland Plc	2007-06-08	2022-06-30	1 303,3	236,7
4	AB DnB NORD bankas	2014-04-15	2021-03-31	1 158,5	251,8
5	Danske bankas	2015-06-25	2022-06-06	1 640,0	381,6
6	Danske bankas	2017-07-21	2024-07-22	624,4	384,4

¹⁸ Lietuvos Respublikos 2019 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo 2018-12-11 įstatymas Nr. XIII-1710, 12 str. 3 d.

7	Šiaulių bankas	2018-08-23	2021-08-21	570,0	443,3
8	Citadele bankas	2019-04-17	2025-03-30	1 025,0	1 025,0
9	Citadele bankas	2019-11-25	2025-11-24	1 057,0	1 057,0
				IŠ VISO	3 880,3

Šaltinis – Kontrolės ir audito tarnyba pagal Finansų skyriaus pateiktus duomenis.

2. Konsoliduotieji biudžeto vykdymo ir finansinių ataskaitų rinkiniai

2.1. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio

Įvertinus 2019 m. gruodžio 31 d. savivaldybės konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio duomenis, apie savivaldybės biudžeto pajamas, išlaidas, finansinius įsipareigojimus, mokėtinas ir gautinas sumas, nustatėme, kad ne visi Savivaldybės biudžeto vykdymo duomenys teisingi. Audito metu teikėme pastabas ir rekomendacijas dėl netinkamuose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose planuojamų ir panaudotų lėšų, dėl savivaldybės administracijos nepilnai pateiktos informacijos apie biudžeto lėšų panaudojimą bei biudžeto ataskaitų rinkinių skelbimo.

Savivaldybės administracija planuojant ir panaudojant lėšas, nepilnai vadovavosi LR finansų ministro įsakymu patvirtintu Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikatoriumi. Lėšos apskaitytos netinkamuose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose¹⁹. 2019 metais išmokant kultūros premijas 3,8 tūkst. Eur, Kitų prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidos (2.2.1.1.1.30 str.) nurodytos didesnės, o Kitos išlaidos kitiems einamiesiems tikslams (2.8.1.1.1.2 str.) nurodytos šia suma mažesnės. Įgyvendinant projektą 05.01.00.00.85 Kuršėnų dvaro sodybos (unikalus kodas 16057) tvarkybos darbai ir pritaikymas kultūros ir verslo poreikiams (I-as etapas) 602,7 tūkst. Eur Negyvenamųjų pastatų įsigijimo išlaidos (3.1.1.2.1.2 str.) nurodytos didesnės, o Materialiojo turto paprastojo remonto išlaidos (2.2.1.1.1.15 str.) šia suma mažesnės.

Nustatyti neatitikimai dėl netinkamuose išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsniuose suplanuotų ir panaudotų lėšų viršija audito metu nustatytą kiekybinio reikšmingumo sumą, todėl jų teisingumo negalime patvirtinti.

Savivaldybės administracijos 2019 metų biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte, nepateikta informacija apie iš Europos Sąjungos fondų ir (arba) kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų finansuojamus projektus dėl neplanuotų netinkamų finansuoti ES fondų ir (arba) kitos tarptautinės finansinės paramos lėšomis patirtas išlaidas, netinkamų išlaidų atsiradimo priežastis bei kitus

¹⁹ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2003-07-03 įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (su pakeitimais).

išlaidas detalizuojančius faktus²⁰ panaudojant Savivaldybės biudžeto lėšas. Audito metu teiktas rekomendacijas dėl išlaidų planavimo ir informacijos pateikimo panaudojant savivaldybės biudžeto lėšas įgyvendinant investicinius projektus Savivaldybės administracija planuoja įgyvendinti 2020 metais.

Savivaldybės administracijos Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkiniai nėra skelbiami Savivaldybės interneto svetainėje²¹.

Audito metu nustatyta, kad ne visos 2019 metais priskaičiuotos Švietimo paslaugų centro ir daugumos švietimo įstaigų išieitinės išmokos ir nuo jų apskaičiuotos socialinio draudimo įmokos atvaizduotos Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos (forma Nr. 2) ekonominės klasifikacijos straipsnyje Darbdavių socialinė parama (2.7.3.1.1.1.)²². Dėl to Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos (forma Nr. 2) ekonominės klasifikacijos straipsnyje Darbo užmokestis ir socialinis draudimas (2.1.) panaudoti asignavimai atvaizduoti didesni, o ekonominės klasifikacijos straipsnyje Darbdavių socialinė parama (2.7.3.1.1.1.) – mažesni.

Pagal memorialinį orderį Nr. 5 Švietimo paslaugų centro darbuotojams 2019 m. priskaičiuota „Išieitinė pašalpa (pilnai apmokestinama)“ 22,6 tūkst. Eur, o Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitoje (forma Nr. 2) nurodyta – 6,4 tūkst. Eur išieitinių išmokų.

Priskaičiuojant švietimo įstaigų darbuotojų darbo užmokestį, kas mėnesį pagal kiekvieną įstaigą, kompiuterinės programos pagalba parengiama „Ataskaita buhalterijai“, tačiau už ataskaitinį laikotarpį (ketvirtį, metus) ataskaita pagal kiekvieną įstaigą kurioje būtų visa reikalinga informacija Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitų užpildymui – nerengiama. Informacija apie Darbdavių socialinę paramą pateikta Excel lentelėje kurioje nurodytos penkių švietimo įstaigų išieitinės išmokos – 10,2 tūkst. Eur. Šios sumos teisingumo negalime patvirtinti.

2.2. Pastebėjimai dėl konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio

Įvertinus 2019 m. Savivaldybės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinio duomenų teisingumą teikiame reikšmingus pastebėjimus dėl turto apskaitymo.

---

²⁰ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-12-31 įsakymas Nr. 1K-465 „Dėl valstybės ir savivaldybių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų žemesnio lygio biudžeto vykdymo ataskaitų sudarymo taisyklių ir formų patvirtinimo“ (su pakeitimais) 5 p, 15 p.

²¹ Lietuvos Respublikos viešojo sektoriaus atskaitomybės 2007-06-26 įstatymo Nr. X-1212 33 str.

²² LR finansų ministro 2003 m. liepos 3 d. įsakymas Nr. 1K-184 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijos patvirtinimo“ (2017 m. spalio 10 d. įsakymo Nr. 1K-343 redakcija, su vėlesniais pakeitimais) II sk. 1 skirsnio nuostatos „2.7.3. Darbdavių socialinė parama...“

Ankstesnių auditų metu teikta rekomendacija dėl kelių ir gatvių apskaitos yra neįgyvendinta. 2019 m. gruodžio 31 d. finansinėje apskaitoje nėra apskaityti visi Šiaulių rajono savivaldybės nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės. Pagal pateiktus duomenis, 48 procentams vietinės reikšmės kelių ir gatvių nėra atlikta teisinė registracija, turtas neužregistruotas Nekilnojamojo turto registre. Nesilaikoma LR Vyriausybės nutarimu²³ patvirtintų Inventorizacijos taisyklių 23¹ punkto nuostatų, kad kelių inventorizavimo apraše turi būti nurodomas kelio numeris, pavadinimas ir kelio ilgis pagal vietinės reikšmės kelių sąraše pateiktus duomenis, dėl to negalime patvirtinti Savivaldybės konsoliduotųjų finansinio ataskaitų rinkinio Finansinės būklės ataskaitos eilutėje II. 3 Infrastruktūros ir kitų statinių parodyto vietinės reikšmės kelių ir gatvių 31 619,2 tūkst. Eur likučio ir atitinkamai 2019 metų pabaigai finansavimo sumų likučio teisingumo. Teigiami pokyčiai vyksta, palyginus 2019 m. su 2018 m. duomenimis turto vertė didėjo ir dėl turto teisinės registracijos.

Atkreipiame dėmesį, kad ateinančiais laikotarpiais savivaldybių valdomiems keliams (gatvėms) skirtas finansavimas iš Kelių priežiūros ir plėtros programos priklausys ir nuo Nekilnojamojo turto registre įregistruotų kelių ilgio²⁴.

Audito metu nustatėme trūkumų dėl nekilnojamųjų kultūros vertybių apskaitos. Subjektai kiekvienų finansinių metų pabaigoje, prieš rengiant metines ataskaitas, turi patikslinti nekilnojamųjų kultūros vertybių tikrąją vertę ir apskaitoje registruoti šio turto tikrosios vertės pokyčius²⁵. Apskaitant Savivaldybės nekilnojamasias kultūros vertybes, turto tikrosios vertės pokytis nebuvo vertinamas, todėl Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje nurodytas Nekilnojamųjų kultūros vertybių 427,3 tūkst. Eur likutis ir atitinkamai finansavimo sumos ataskaitinio laikotarpio pabaigai bei tikrosios vertės rezervo likučiai nėra tikslūs.

Dėl techninės klaidos vedant duomenis į VSAKIS sistemą konsoliduotoje finansinės būklės ataskaitoje neteisingai nurodyta II.4 Nekilnojamųjų kultūros vertybių 504,23 tūkst. Eur ir II. 3 Infrastruktūros ir kiti statiniai 48 435,54 balansinė vertė. Nekilnojamosios kultūros vertybės nurodytos 76,9 tūkst. Eur didesne suma, o II. 3 Infrastruktūros ir kiti statiniai šia suma mažesne.

Nebaigtos statybos turto grupėje apskaitomi turto vienetai, kurių statybos darbai ir esminio turto pagerinimo darbai baigti 2015 m., 2016 m., 2017 m., 2018 m., tačiau nėra įforminti turto suremontuotų, rekonstruotų objektų priėmimo ir perdavimo aktai, turtas neperkeltas į atitinkamą

---

²³ Lietuvos Respublikos vyriausybės 1999-06-03 nutarimo Nr. 719 „Dėl inventorizacijos tvarkos patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais) 23¹ p.

²⁴ Lietuvos Respublikos vyriausybės 2005-04-21 nutarimo Nr. 447 „Dėl Lietuvos Respublikos kelių priežiūros programos finansavimo įstatymo įgyvendinimo“ 32 p.

²⁵ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-05-08 įsakymas Nr. 1K-174 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 12-ojo standarto patvirtinimo“ (su pakeitimais) 65 p.

ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo savikainos sąskaitą ir neapskaitomas tinkamai, t. y. nevertinamas turto nusidėvėjimas. Atkreipiame dėmesį, kad apskaitos dokumentai surašomi ūkinės operacijos ir ūkinio įvykio metu arba jiems pasibaigus ar įvykus²⁶. Nebuvo atsižvelgta į ankstesnio audito metu teiktas pastabas dėl nebaigtos statybos apskaitos. Atliekant metinę inventORIZACIJĄ, svarbu tinkamai nustatyti faktą dėl turto nuvertėjimo požymių jeigu nebaigta statyba nėra tęsiama²⁷. Kaip ir teigėme anksčiau, turto nuvertėjimas nebuvo vertinamas nors yra turto vienetų, kurie apskaitomi Nebaigtos statybos, esminio pagerinimo darbų sąskaitose nuo 2006, 2010, 2012, 2013 metų. Negalime patvirtinti Finansinės būklės ataskaitoje nurodyto Nebaigta statyba ir išankstiniai mokėjimai 27 020,5 tūkst. Eur likučio ir atitinkamai finansavimo sumų likučio ataskaitinio laikotarpio pabaigai teisingumo.

Negalime patvirtinti Savivaldybės administracijos Finansinės būklės ataskaitoje nurodyto Biologinio turto 29 Eur likučio ir atitinkamai finansavimo sumų likučio ataskaitinio laikotarpio pabaigai teisingumo. Pagal ankstesnio audito metu teiktą rekomendaciją dėl biologinio turto, Šiaulių rajono savivaldybei priklausantys parkų ir skverų želdiniai įtraukti į apskaitą, tačiau rekomendacija įgyvendinta iš dalies, kadangi turto vienetai įvertinti simboline 1 Eur verte. Laikantis 16-ojo VSAFAS nuostatų²⁸, finansinėse ataskaitose turtas parodomas tikrąja verte arba įsigijimo ar pasigaminimo savikaina.

Vertinant ugdymo įstaigų finansinių ataskaitų duomenis, nustatėme, kad neteisingai apskaitomos išankstinių apmokėjimų tiekėjams už ryšio ir komunalines paslaugas sumos. Ugdymo įstaigų išankstiniai apmokėjimai tiekėjams už ryšio ir komunalines paslaugas 8,9 tūkst. Eur suma užregistruota Kitos gautinos sumos 2298001 sąskaitoje. Dėl to, neteisingai nurodyti įstaigų Finansinės būklės ataskaitos duomenys: II. Eilutės Išankstiniai apmokėjimai nurodyti mažesne suma, III. Eilutės Per vienerius metus gautinos sumos (Kitos gautinos sumos) didesne suma. Apie išankstinius apmokėjimus netiksliai pateikta informacija finansinių ataskaitų aiškinamųjų raštų P9, P10 pastabose.

---

²⁶ Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos 2001-11-06 įstatymas Nr. IX-574 (su pakeitimais), 12 str.

²⁷ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-04 įsakymu Nr. 1K-229 patvirtino 22-ojo viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės standarto „Turto nuvertėjimas“ 12 p. „Viešojo sektoriaus subjektas, vertindamas, ar statybos darbų sustabdymas reiškia turto (nebaigtos statybos) nuvertėjimą, turi atsižvelgti į tai, ar statybos darbai yra laikinai atidedami, ar išlieka ketinimai ir yra patvirtinti planai tęsti darbus, ar statybos darbų nenumatoma baigti. Jeigu statybos darbai yra tik nukeliami iki konkrečios datos ateityje, ne ilgesniam nei dvylikos mėnesių laikotarpiui, turto nuvertėjimas nėra vertintinas“.

²⁸ Lietuvos Respublikos finansų ministro 2008-07-10 įsakymas Nr. 1K-233 „Dėl Viešojo sektoriaus apskaitos ir finansinės atskaitomybės 16-ojo standarto patvirtinimo“ (su pakeitimais) 12 p.

3. Turto ir lėšų valdymas, naudojimas, disponavimas, kiti pastebėjimai

Socialinių paslaugų centras nesilaikė Valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymo²⁹ (toliau – Įstatymas) nuostatų, nes 2019 metais darbuotojams skyrė priemokas „už gerai atliktus darbus ir veiklos rezultatus“, „už papildomą darbą“. Priemokos dydis kai kuriais atvejais viršijo įstatyme nustatytą dydį „iki 30 procentų pareiginės algos pastoviosios dalies dydžio“.

Premijos 2019 metais už gerai atliktus darbus ir veiklos rezultatus skirtos ir išmokėtos darbuotojams kelis kartus. Toks premijų skyrimas neatitinka nei Įstatymo³⁰ 12 straipsnio nuostatų, nei Socialinių paslaugų centro darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 22 punkto nuostatų³¹.

Pasikeitus Įstatymo nuostatomis dėl socialinių paslaugų srities darbuotojų minimaliųjų pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientų padidinamo³², lankomosios priežiūros darbuotojams ir socialinio darbuotojo padėjėjams pastoviosios dalies koeficientai nuo 2019-01-01 buvo padidinti, tačiau mažiau nei nurodyta Įstatyme. Socialinių paslaugų centro pateiktais duomenimis, dėl 2019 metais pritaikytų mažesnių nei Įstatyme nustatytų koeficientų, darbuotojams priskaičiuota darbo užmokesčio per 17,0 tūkst. Eur mažiau.

Audito metu pastebėta, kad Socialinių paslaugų centre kai kuriais atvejais egzistuoja rizika dėl piniginių lėšų panaudojimo ne pagal paskirtį. Ūkinės operacijos ir įvykiai ne visais atvejais buvo pagrįsti apskaitos dokumentais. Socialinių paslaugų centras buhalterinei apskaitai tvarkyti turi kompiuterinę programą, tačiau pilnai nesinaudoja, o rankiniu būdu atliekamos operacijos reikalauja daug darbo ir laiko sąnaudų bei sudaro sąlygas klaidoms atsirasti.

Viena iš savarankiškujų savivaldybių funkcijų³³ yra maitinimo paslaugų organizavimas teisės aktų nustatyta tvarka švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas. Audito metu nustatėme, kad ugdymo įstaigos

²⁹ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su vėlesniais pakeitimais) 10 str. „už papildomą darbo krūvį, kai yra padidėjęs darbų mastas atliekant pareigybės aprašyme nustatytas funkcijas neviršijant nustatytos darbo laiko trukmės, ar už papildomų pareigų ar užduočių, nenustatytų pareigybės aprašyme ir suformuluotų raštu, vykdymą“.

³⁰ Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų darbo apmokėjimo įstatymas, 2017-01-17 Nr. XIII-198 (su vėlesniais pakeitimais) 12 str. „Biudžetinių įstaigų darbuotojams ne daugiau kaip vieną kartą per metus gali būti skiriamos premijos, atlikus vienkartinę ypač svarbią įstaigos veiklą užduotis. Taip pat ne daugiau kaip vieną kartą per metus gali būti skiriamos premijos, įvertinus labai gerai biudžetinės įstaigos darbuotojo praėjusių kalendorinių metų veiklą“.

³¹ Šiaulių rajono savivaldybės Socialinių paslaugų centro l.e.p. direktoriaus 2018-12-31 įsakymu Nr. V(55)-227(1.4) patvirtinto Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro darbo apmokėjimo tvarkos aprašo 22 p. „Premijos, atlikus vienkartinę ypač svarbią Centro veiklą užduotis ir (arba) įvertinus darbuotojo praėjusių kalendorinių metų veiklą labai gerai, gali būti skiriamos ne daugiau kaip vieną kartą per metus...“

³² Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių įstaigų darbuotojų ir komisijų narių darbo apmokėjimo įstatymo Nr. 198 7 straipsnio pakeitimo įstatymas „6¹. Socialinių paslaugų srities darbuotojams šio įstatymo 1–4 prieduose nustatyti minimalieji pareiginės algos pastoviosios dalies koeficientai didinami 20 procentų.“

³³ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos 1994-07-07 įstatymas Nr. I-533, 6 str.

organizuojant renginius, seminarus teikė maitinimo paslaugas subjektams, kurie nesusiję su švietimo įstaigoje įgyvendinančių mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programų vykdymu. Manome, kad biudžetinės įstaigos teikdamos maitinimo paslaugas kitiems subjektams naudoja Savivaldybės biudžeto lėšas neracionaliai bei vykdo veiklą, kuri nėra susijusi su jų pagrindinės veiklos tikslais ir uždaviniais, bei vykdomomis funkcijomis. Be to, atkreipiame dėmesį, kad Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų valgyklų maisto produktų kainai mokyklose antkainis siekia 20 procentų, kuris buvo nustatytas 2012 metais³⁴ ir manome tik iš dalies padengia maisto gamybos išlaidas.

Audito metu, Savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba kreipėsi į Šiaulių apygardos prokuratūrą dėl 2010 metais Savivaldybei nuosavybės teise priklausančio pastato perdavimo 10 metų laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis pagal panaudos sutartį, socialines paslaugas teikiančiai viešajai įstaigai kurios dalininkė Savivaldybė nėra. Šiaulių apygardos prokuratūros nutarime³⁵ akcentuota, kad nustatytas teisės aktų pažeidimas sudarant pastato panaudos sutartį padarytas Administracijos veiklos srityje ir Administracija ėmėsi priemonių pažeidimui pašalinti – pastato panaudos sutartis nebuvo pratęsta, jai pasibaigus buvo sudaryta teisės aktų reikalavimus atitinkanti pastato nuomos sutartis.

Mūsų nuomone dėl to, kad vietoje pastato nuomos sutarties buvo sudaryta pastato panaudos sutartis, Savivaldybės biudžetas per 10 metų galimai negavo per 90,0 tūkst. Eur pajamų.

Savivaldybės kontrolierius

Saulius Mickus

Vyresnioji patarėja

Aurelija Drazdauskaitė

---

³⁴ Šiaulių rajono savivaldybės tarybos 2012-02-15 sprendimas Nr. T-9 „Dėl antkainio nustatymo Šiaulių rajono savivaldybės mokyklose.

³⁵ 2020-06-26 nutarimas Nr. VI5-34 „Atsisakyti taikyti viešojo intereso gynimo priemones“.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Rekomendacijos	Rekomendacija	Vykdotojas	Priemonė, komentaras rekomendacija įvykdyti	Rekomendacijos įgyvendinimo ir informavimo apie įgyvendinimą data
Šiaulių rajono savivaldybės administracijai				
1.	Planuoti ir panaudoti biudžeto lėšas pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir biudžetų išlaidų klasifikacijos nuostatas.	Biudžeto programų koordinatoriai	Planuoti biudžeto lėšas pagal Valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir biudžetų išlaidų klasifikacijos nuostatas. Prekes ir paslaugas pirkti, darbų atlikimą organizuoti atsižvelgiant į patvirtintus asignavimus.	Nuolat
2.	Pateikti biudžeto vykdymo aiškinamajame rašte visą informaciją apie biudžeto lėšų panaudojimą vykdant investicinius projektus.	1. Investicijų ir projektų valdymo skyrius; 2. Būhalterinės apskaitos skyrius	<i>Investicijų ir projektų valdymo skyrius:</i> Informaciją apie iš ES fondų finansuojamų projektų netinkamų finansuoti išlaidų atsiradimo priežastis, projektų pavadinimus, netinkamų finansuoti išlaidų sumas, perduoti Būhalterinės apskaitos skyriui. <i>Būhalterinės apskaitos skyrius:</i> Gautą informaciją perkelti į biudžeto vykdymo aiškinamąjį raštą.	Nuolat, kitą mėnesį po ataskaitinio ketvirčio iki 12 dienos
3.	Skelbti Savivaldybės interneto svetainėje Savivaldybės administracijos biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinius.	1. Būhalterinės apskaitos skyrius; 2. Informacinių technologijų skyrius	<i>Būhalterinės apskaitos skyrius:</i> Suformuotą administracijos Biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį (tarpinių, metinių ataskaitų) perduoti Informacinių technologijų skyriui. <i>Informacinių technologijų skyrius:</i> gautą informaciją publikuoti savivaldybės interneto svetainėje.	Nuolat
4.	Užtikrinti, kad visi Savivaldybei nuosavybės teise priklausantys vietinės reikšmės keliai ir gatvės būtų apskaitomi vadovaujantis 12-ojo VSAFAS nuostatomis. Metinė kelių ir gatvių inventorizacija būtų atlikta pagal patvirtintas taisykles.	1. Turto valdymo skyrius; 2. Būhalterinės apskaitos skyrius; 3. Vietinė komisija metinei inventorizacijai atlikti	<i>Turto valdymo skyrius:</i> informaciją apie per 2020 m. nuosavybės teise Nekilnojamojo turto registre įregistruotus kelius ir gatves pateikti Būhalterinės apskaitos skyriui. <i>Būhalterinės apskaitos skyrius:</i> užregistruoti apskaitoje pagal skyriuje gautus apskaitos dokumentus. Inventorizacijos komisija metinei inventorizacijai atlikti sudaroma direktoriaus įsakymu	1. Rekomendaciją įgyvendinti iki 2020-12-23. 2. Apskaitoje registruoti tuo ataskaitiniu laikotarpiu, kada gauti apskaitos dokumentai. 3. Direktoriaus įsakymu dėl metinės

			<i>Vietinė komisija metinei inventorizacijai atlikti:</i> Metinę inventorizaciją atlikti pagal patvirtintas Inventorizacijos taisykles	inventorizacijos atlikimo pavirtintais terminais
5.	Imtis priemonių kad:			
	Nebaigtoje statyboje, objektai, kurių statybos ar esminio turto pagerinimo darbai yra baigti būtų perkelti į atitinkamą ilgalaikio materialiojo turto sąskaitą.	1. Turto valdymo skyrius; 2. Buhalterinės apskaitos skyrius	<i>Turto valdymo skyrius:</i> Užpildyti Pastatytų, suremontuotų, rekonstruotų objektų priėmimo ir perdavimo aktus ir perduoti <i>Buhalterinės apskaitos skyriui.</i> Buhalterinės apskaitos skyrius: užregistruoti apskaitoje pagal skyriuje gautus apskaitos dokumentus.	1. Rekomendaciją įgyvendinti iki 2020-12-23 2. Apskaitoje registruoti per 5 d. d. nuo apskaitos dokumentų gavimo.
	Nekilnojamosios kultūros vertybės būtų įvertintos ir apskaitytos finansinėje apskaitoje pagal 12-ojo VSAFAS reikalavimus.	Architektūros ir paveldosaugos skyrius, atsakingas specialistas	Organizuoti nekilnojamųjų kultūros vertybių įvertinimą tikrąja verte, užpildyti atitinkamas pažymas ir pateikti Buhalterinės apskaitos skyriui	2020-11-30
	Biologinis turtas būtų įvertintas ir apskaitytas finansinėje apskaitoje pagal 16-ojo VSAFAS reikalavimus.	Aplinkos apsaugos skyrius	Organizuoti biologinio turto (parkų, skverų) tikrosios vertės nustatymą LR Vyriausybei patvirtinus metodiką dėl biologinio turto, kuris nėra savivaldybės nuosavybė, verčių nustatymo.	Per 6 mėn. LR Vyriausybei patvirtinus metodiką
6.	Išanalizuoti pateiktą informaciją dėl panaudos pagrindais perduoto turto ir įvertinti galimai padarytą žalą bei įstatymų nustatyta tvarka išieškoti į Savivaldybės biudžetą.	Savivaldybės administracija	Rekomendacijos įgyvendinimo priemonių planas bus tikslinamas	
7.	Išanalizuoti priežastis dėl kurių Švietimo paslaugų centras pilnai nenaudoja Finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą „BiudžetasVS“ ir priimti sprendimus, kurie užtikrintų visų apskaitos duomenų tvarkymą šioje sistemoje.	Švietimo ir sporto skyrius Švietimo paslaugų centras	Šiaulių rajono savivaldybės Švietimo paslaugų centro direktorius įpareigotas nuo 2021 metų sausio 2 dienos visus apskaitos duomenis tvarkyti naudojant Finansų valdymo ir apskaitos informacinę sistemą „BiudžetasVS“.	2021 m. sausio 02 d
8.	Imtis priemonių dėl ugdymo įstaigų vykdomos veiklos, kuri nesusijusi su įstaigų vykdomos veiklos tikslais ir uždaviniais.	Švietimo ir sporto skyrius	Švietimo įstaigose, įgyvendinančiose mokymą pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio ir bendrojo lavinimo programas, švietimo įstaigos sudaro sąlygas papietauti, netrikdant ugdomojo proceso, pedagoginiams darbuotojams per numatytas pertraukas tarp pamokų (pietų pertraukas mokiniais) bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų pietų metu ikimokyklinio ugdymo įstaigose. Siekiant mažinti Savivaldybės biudžeto lėšų naudojimą valgyklų gaminamiems maisto patiekalams, parengtas Šiaulių rajono savivaldybės tarybos sprendimo projektas dėl maitinimo paslaugų 50 procentų dydžio antkainio	Iki 2020 m. rugpjūčio 31 d.

			<p>nustatymo Šiaulių rajono savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų valgyklų gaminamiems maisto patiekalams, išskyrus nemokamą maitinimą, ir 50 procentų antkainį dienos pietų kainai ikimokyklinio ugdymo įstaigų darbuotojams. Savivaldybės tarybai patvirtinus sprendimo projektą ir taikant numatomą 50 procentų antkainį, planuojama į Savivaldybės biudžetą papildomai surinkti apie 10 000 Eur per metus. Gautos lėšos būtų naudojamos dalinai padengti maisto gamybos išlaidas.</p> <p>2. Iki 2020 m. rugpjūčio 26 d. Švietimo įstaigų vadovams parengti Šiaulių rajono savivaldybės administracijos raštą dėl ugdymo įstaigų vykdomos veiklos, kuri nesusijusi su įstaigų vykdomos veiklos tikslais ir uždaviniais, ir pašalinių asmenų patekimo į mokyklą.</p>	
Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centrui				
1.	Išanalizuoti premijų ir priemokų skyrimo, pareiginės algos pastoviosios dalies nustatymo atvejus kurie prieštarauja Įstatymo nuostatomis ir teisės aktų nustatyta tvarka ištaisyti neatitikimus.	Socialinių paslaugų centras	<p>Permokos susidariusios dėl premijų ir priemokų netinkamo skyrimo bus grąžintos į Savivaldybės biudžetą.</p> <p>Nepriemokos susidariusios dėl pareiginės algos pastoviosios dalies netinkamo nustatymo bus grąžintos darbuotojams.</p>	Iki 2020-11-30
Šiaulių rajono švietimo paslaugų centrui				
1.	Užtikrinti iš kompiuterinės programos gaunamų darbo užmokesčio ir su juo susijusių išmokų duomenų išsamumą, kad Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo ataskaitos būtų užpildomos iš programos ataskaitų duomenų (be pagalbinių Excel lentelių).	Švietimo paslaugų centro vyriausioji buhalterė	<p>Planuojama nuo 2020 m. rugsėjo 1 dienos pradėti Įstaigų duomenų įkėlimą į Finansų valdymo ir „BiudžetasVS“ Darbo užmokesčio skaičiavimui. Skaičiuojant darbo užmokestį FVAIS „BiudžetasVS“ modulyje „Darbo užmokestis“ bus užtikrinamas išsamių ketvirtinių ir metinių ataskaitų parengimas. Nuo 2021 metų sausio 1 dienos pradėjus skaičiuoti įstaigų Darbo užmokestį, ataskaitas už metus formuojamos pasibaigus metams.</p>	Nuo 2021 metų sausio 1 dienos
2.	Ūkines operacijas ir ūkinius įvykius įforminti ir registruoti, pagal apskaitos dokumentus.	Švietimo paslaugų centro vyriausioji buhalterė	<p>Planuojama nuo 2020 m. rugsėjo 1 dienos pradėti duomenų įkėlimą į FVAIS „BiudžetasVS“ ir nuo 2021 metų sausio 1 dienos maisto apyvartos ir likučių apskaitą tvarkyti FVAIS „BiudžetasVS“ modulyje „Maistas“.</p>	Nuo 2021 metų sausio 1 dienos

3.	Formuojant mokėjimo pavidimus tiekėjams, nurodyti išlaidas pateisinančio dokumento (PVM sąskaita faktūra) datą ir numerį.	Švietimo paslaugų centro vyriausioji buhalterė	Nuo 2021 metų sausio 1 dienos maisto apyvartos ir likučių apskaitą tvarkyti FVAIS „BiudžetasVS“ priemonėmis ir už maisto produktus mokėjimo pavidimuose tiekėjams nurodyti išlaidas pateisinančių dokumentų (sąskaitų) numerius ir datas.	Nuo 2021 metų sausio 1 dienos
4.	Užtikrinti, kad Savivaldybės biudžeto skirti asignavimai būtų naudojami pagal patvirtintas programų sąmatas, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų.	Švietimo paslaugų centro vyriausioji buhalterė, vyresnieji buhalteriai	Vyresnieji buhalteriai įpareigoti Savivaldybės biudžeto skirtus asignavimus naudoti pagal patvirtintas programų sąmatas, neviršijant patvirtintų asignavimų sumų. Vyriausiasis buhalteris įpareigotas kontroliuoti FVAIS „BiudžetasVS“ priemonėmis kasinių išlaidų atitikimą patvirtintoms programų sąmatoms.	Nuolat
5.	Išankstinius apmokėjimus tiekėjams registruoti 2111101 Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams buhalterinės apskaitos sąskaitoje.	Švietimo paslaugų centro vyriausioji buhalterė, vyresnieji buhalteriai	Vyresnieji buhalteriai įpareigoti išankstinius apmokėjimus tiekėjams registruoti buhalterinės apskaitos sąskaitoje 2111101 – „Išankstiniai apmokėjimai tiekėjams“. <i>Vyriausiasis buhalteris įpareigotas kontroliuoti išankstinių operacijų registravimą.</i>	Nuolat

PRIEDAI

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ataskaitos „Šiaulių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo finansinio (teisėtumo) audito rezultatai“
1 priedas

Audito apimtis ir metodai

Audito tikslai:

- įvertinti Šiaulių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenis ir pareikšti nepriklausomą nuomonę;
- įvertinti Savivaldybės (valstybės) lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus³⁶ ir Tarptautinių audito standartų³⁷ reikalavimus siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad konsoliduotose finansinėse ir biudžeto vykdymo ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų, o savivaldybės /valstybės lėšos ir turtas valdomi, naudojami ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Audito metu vertinome Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybai pateiktus ataskaitų rinkinius:

1. Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinį, kurį sudarė Biudžeto pajamų ir išlaidų plano vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.1-sav.), Biudžeto išlaidų sąmatos vykdymo 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr.2-sav.), Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas, Skolinių įsipareigojimų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 3-sav.) ir Mokėtinų ir gautinų sumų 2019 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 4).

2. Šiaulių rajono savivaldybės 2019 m. konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, kurį sudarė Finansinės būklės ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, Veiklos rezultatų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, Pinigų srautų ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, Grynojo turto pokyčių ataskaita pagal 2019 m. gruodžio 31 d. duomenis, 2019 metų finansinių ataskaitų rinkinio aiškinamasis raštas ir jo priedai.

---

³⁶ Lietuvos Respublikos Valstybės kontrolieriaus 2002-02-21 įsakymas Nr. V-26 „Dėl valstybinio audito reikalavimų patvirtinimo“ (su vėlesniais pakeitimais).

³⁷ Tarptautinės buhalterijų federacijos Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos išleisti Tarptautiniai audito standartai (Lietuvos audito rūmų išversti į lietuvių kalbą, lar.lt/www/new/page.php?204).

Šiaulių rajono savivaldybės biudžetą 2019 metais sudarė 44 365,1 tūkst. Eur pajamų gautų iš mokesčių, dotacijų, sandorių dėl materialiojo ir nematerialiojo turto, 2 082,0 tūkst. Eur paskolų lėšos ir ankstesnių metų nepanaudotų biudžeto lėšų likutis 839,4 tūkst. Eur.

Savivaldybės tarybos sprendimu biudžeto pajamos paskirstytos 56 asignavimų valdytojams. 2019 metais asignavimų valdytojai vykdė 9 Savivaldybės veiklos programas, jų vykdymui panaudojo 45 181,5 tūkst. Eur. Metų eigoje Savivaldybės biudžetas Savivaldybės tarybos sprendimais buvo tikslinamas 5 kartus.

Šiaulių rajono savivaldybės kontroliuojamų viešojo sektoriaus subjektų sąrašas 2019 metų konsolidavimo schemai parengti patvirtintas Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu³⁸, kuriame patvirtinti 51 kontroliuojami viešojo sektoriaus subjektai, iš jų: 45 biudžetinės įstaigos, 5 viešosios įstaigos ir 1 išteklių fondas. Į konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį įrašyta Savivaldybei priklausanti nuosavo kapitalo dalis kontroliuojamose ne viešojo sektoriaus subjektuose (UAB Kuršėnų komunalinis ūkis, UAB Kuršėnų autobusų parkas, UAB „Kuršėnų vandenys“) kurių savininkė yra Savivaldybė, kontroliuojamoje VšĮ Šiaulių regiono atliekų tvarkymo centras kuri priskiriama prie viešojo sektoriaus subjektų ir asocijuotose subjektuose (AB „Šiaulių energija“, UAB „Toksika“) kuriuose Savivaldybė yra dalininkė.

Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduotos Finansinės būklės ataskaitos 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, turto balansinė vertė ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ir atitinkamai finansavimo sumų, išipareigojimų, grynojo turto ir mažumos dalies likutis 13 1849,12 tūkst. Eur. Palyginus su praėjusiais 2018 metais, turto vertė 2019 metais padidėjo 14 012,92 tūkst. Eur.

Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduotos Veiklos rezultatų ataskaitos 2019 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Savivaldybės viešasis sektorius gavo 55 912,54 tūkst. Eur pagrindinės veiklos pajamų ir patyrė pagrindinei veiklai vykdyti 53 434,12 tūkst. Eur sąnaudų. Viešojo sektoriaus pagrindinės veiklos pajamos viršijo pagrindinės veiklos sąnaudas ir 2019 m. pagrindinės veiklos rezultatas – 2478,42 tūkst. Eur perviršis.

Įvertinus kitos veiklos, finansinės ir investicinės veiklos rezultatus bei esminių apskaitos klaidų taisymo ir nuosavybės metodo įtaką, ataskaitinių metų Savivaldybės viešojo sektoriaus veiklos rezultatas – 2 104,60 tūkst. Eur grynasis perviršis.

Audito apimties apribojimų nebuvo.

Audito metu buvo atlikta išsami rizikos analizė, atliktas veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatytos reikšmingos ir rizikingos sritys kuriose atliktos audito procedūros. Atrinkti audito pavyzdžiai, kurie geriausiai reprezentavo visumą.

---

³⁸ Šiaulių rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2019-11-06 įsakymu Nr. A-1637.

Siekiant gauti pakankamus, tinkamus ir patikimus audito įrodymus buvo taikytos skaičiavimo dokumentų tikrinimo, analitinės ir paklausimo audito procedūros.

Atlikome suplanuotas audito procedūras, kurių metu vertinome 2019 m. finansinių ir biudžeto vykdymo ataskaitų rinkinių duomenis bei valstybės/savivaldybės lėšų ir turto valdymo naudojimo ir disponavimo juo teisėtumą. Buvo vertinama, kaip audituojami subjektai laikėsi įstatymų ir kitų teisės aktų, sutartinių įsipareigojimų ir kt. Vertindami, kaip laikomasi teisės aktų, atsižvelgėme į aplinkybes, priežastis ir pasekmes.

Vertintos sritys ir atliktos vidutinės apimties pagrindinės audito procedūros darbo užmokesčio ir socialinio draudimo, prekių ir paslaugų naudojimo, subsidijų, socialinių išmokų, turto įsigijimo, finansinių įsipareigojimų srityse. Kontrolės procedūrų efektyvumas nebuvo vertinamas.

Pagrindinės audito procedūros atliktos šiuose viešojo sektoriaus subjektuose:

1. Šiaulių rajono Savivaldybės administracija;
2. Šiaulių r. Drąsučių mokykla;
3. Šiaulių r. Aukštelkės mokykla-daugiafunkcinis centras;
4. Šiaulių r. Bazilionų mokykla-daugiafunkcinis centras;
5. Šiaulių r. Bubių mokykla;
6. Šiaulių r. Ginkūnų lopšelis-darželis;
7. Šiaulių r. Gruzdžių gimnazija;
8. Šiaulių r. Kairių lopšelis-darželis „Spindulėlis“;
9. Šiaulių r. Kairių pagrindinė mokykla;
10. Šiaulių r. Kuršėnų Daugėlių pagrindinė mokykla;
11. Šiaulių r. Kuršėnų Lauryno Ivinskio gimnazija;
12. Šiaulių r. Kuršėnų lopšelis-darželis „Nykštukas“;
13. Šiaulių r. Kuršėnų Pavenčių mokykla-daugiafunkcinis centras;
14. Šiaulių r. Kuršėnų sporto mokykla;
15. Šiaulių r. Kuršėnų Stasio Anglickio progimnazija;
16. Šiaulių r. Kurtuvėnų mokykla-daugiafunkcinis centras;
17. Šiaulių r. Kužių gimnazija;
18. Šiaulių r. Kužių lopšelis-darželis „Vyturėlis“;
19. Šiaulių r. Meškuičių lopšelis-darželis;
20. Šiaulių r. Naisių mokykla;
21. Šiaulių r. Raudėnų mokykla-daugiafunkcinis centras;
22. Šiaulių r. Šakynos mokykla;

23. Šiaulių r. Voveriškių mokykla;
24. Šiaulių rajono savivaldybės priešgaisrinė tarnyba;
25. Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras;
26. Šiaulių rajono savivaldybės švietimo paslaugų centras;
27. Šiaulių rajono savivaldybės viešoji biblioteka

Kituose subjektuose atlikome analitines audito procedūras grupės lygiu.

Audito ataskaitoje pateikėme reikšmingus pastebėjimus dėl 2019 m. Šiaulių rajono savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio duomenų, lėšų valdymo naudojimo ir disponavimo jais. Apie audito metu nustatytus dalykus subjektai buvo informuoti raštais (2 priedas).

Savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos ataskaitos „Šiaulių rajono savivaldybės 2019 metų konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio, savivaldybės biudžeto lėšų ir turto naudojimo finansinio (teisėtumo) audito rezultatai“
2 priedas

Siųsti raštai audituotoms įstaigoms:

Eil. Nr.	Subjekto pavadinimas	Antraštė	Registracijos data	Dokumento Nr.
1.	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	Dėl 2019 metų savivaldybės konsoliduotųjų ataskaitų rinkinio audito	2019-09-04	S-26(1.7)
2.	Šiaulių rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras Šiaulių rajono savivaldybės administracija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2020-05-26	S-19(1.7)
3.	Šiaulių rajono švietimo paslaugų centras Šiaulių rajono savivaldybės administracija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2020-06-29	S-22(1.7)
4.	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2020-06-29	S-23(1.7)
5.	Šiaulių rajono savivaldybės administracija	Dėl audito metu nustatytų dalykų	2020-07-02	S-24(1.7)